

Muusika ainekava

1. Muusikapädevus

Muusikapädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Muusikapädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste muusikaliste vahenditega ning väärtustada loominguilisi saavutusi muusikas. Muusikapädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

2. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonnas

Muusika valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Muusika rõhutab muusikalisi teadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osa. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsitavate muusikateoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Muusika uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumierimine ja ühistes muusikaprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Muusikateoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Muusika teadvustab inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainekava ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loominguks.

Õpipädevus. Muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle

analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagaside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Muusikas on tähtsal kohal muusikateostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutusele. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikas referatiivsete ja uurimistööde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid info esitamise viise. Muusikas tutvutakse muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma talle eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Matemaatikapädevuse arengut toetavad muusikas rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida muusikakategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad muusikas individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Muusika valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetuses taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 9) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

10) osaleb laulupidude edasikandumise protsessis ning teab ja väärtustab paikkonna kultuuritraditsioone ning autoreid ja interpreete.

4. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse abil. Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse harmoonilisi isiksusi, tasakaalustatakse ja toetatakse õpilaste emotsionaalset arengut, sh teiste õppeainete omandamisel. Muusikaõpetuse kaudu avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika ainekava koostades on lähtunud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas välja kujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele. Muusikaõpetuse koostisosad on musitseerimine (laulmine, pillimäng), muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus, õppekäigud.

Muusika kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine,
- 2) pillimäng,
- 3) muusikaline liikumine,
- 4) omalooming,
- 5) muusika kuulamine.

Õppeaine koostisosad ja osaoskused on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses ning neid kujundatakse muusikaliste tegevuste kaudu.

Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Musitseerides arendatakse isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust, emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni. Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ja kujundatakse isamaa-armastust.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat noodikirja lugemise oskust koos 9 musitseerimisega.

Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikalist maitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist).

Muusikaõpetuse lahutamatuks osaks on kontserdielu korraldamine koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning nad saaksid ürituste korraldamise kogemuse.

I kooliaste

Läbivad teemad

- Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
 - kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist;
 - mänguliste tegevuste abil aidatakse õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust;
 - õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.
 - õpilane teadvustab oma huve, millise huvialaga tegeleda, selleks võib olla just muusika.
 - tutvutakse muusikaliste väljenditega igapäevaelus ning muusikaga seotud elukutsetega - koorijuht, ansambel, solist, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor.
- “Keskkond ja jätkusuutlik areng”
 - Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele.
 - Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.
 - Laulud meid ümbritsevast keskkonnast – koolist, kodust, loodusest. Nende abil saab kujundada õpilase väärtushinnanguid.
 - Koorilaulu propageerimine, et see oleks jätkusuutlik.
 - Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatraditsioonid säilitamisele ja edasikandmisele.
- “Kultuuriline identiteet”
 - Oluline on pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone.
 - Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatus kaudu kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse.
 - Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.
 - Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kultuurisündmustel - kontserdid ja etendused.
 - Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel.
 - Rahvamuusika kui kultuuri osa – regilaul, rahvalaul, rahvatants, rahvapillid.
 - Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses. Rahvakalendri tähtpäevad.
- “Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”
 - Arendada koostöö ja ühiste otsuste tegemise oskusi, selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms.

- Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.
- Aktiivne osalema kooli üritustel – aktused, kontserdid, erinevate tähtpäevade tähistamisel.
- “Tehnoloogia ja innovatsioon”
 - Õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamise meetodit ning mängulisi arvutiprogramme.
 - Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.
 - Süntesaatoril erinevate võimaluste leidmine.
 - Erinevad kodutööd, mida võib koostada arvutiga, selle läbi õpib laps infotehnoloogia kasutamise põhimõtteid.
- “Teabekeskond”
 - Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas.
 - Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluse märki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest.
 - Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis.
 - Informatsiooni leidmine muusika kohta läbi meedia. Õpilase eakohast meedia-kasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.
- “Tervis ja ohutus”
 - Rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele.
 - Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak.
 - Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.
 - Olulisel kohal on muusikaline liikumine: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu.
 - Pillimängu ja liikumise juures tuleb jälgida ohutuse printsiipe.
- “Väärtused ja kõlblus”
 - Rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväarikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust.
 - Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.
 - Väärtustab enese ja teiste loomingu. Õppekäigud, kontserdil, teatris jne.

Ainetevahelised seosed

- Eesti keel – tähestik, lauluteksti lugemine, sellest arusaamine, diktsioon, rahvalaul, regilaul, sõnade autor.
- Matemaatika – numbrid, muusika teooria, taktimõõt, loogiline mõtlemine.
- Loodusained – aastaajad, kuud, ilmastiku nähtused – tuisk, torm, vihasadu, lumesadu, lörtsisadu jne.
- Võõrkeeled – laulud inglise keeles.
- Kunst – muusika järgi joonistamine, värvime muusika meeleolu, rütmi, mis värvi on valju muusika ja mis värvi on vaikne muusika.
- Kehaline kasvatus – rütmiline liikumine muusikas, liikumismängud, kehapiil, kiire ja aeglane liikumine muusikas.
- Inimeseõpetus – rahvakalendri tähtpäevade laulud

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- 1.septembri aktus – tarkuse päeva tähistamine. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Perepäev – vanematega üheskoos laulumängude mängimine.
- Kooli aastapäev – koolilaulu õppimine, oma kooli tunde loomine.
- Kadrikarneval – kalendritähtpäevadega seotud laulude õppimine.
- Advendihommikud – jõululaulude õppimine, jõuluooteaeg.
- Jõulupeod – oma klassi esindamine, esinemisoskuse arendamine.
- Jõulukontsert vallaelanikele – koostöö õpilaste vahel, teistega arvestamine, pidulik (must-valge) riietus. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Vabariigi aastapäev – Eesti hümnit õppimine, isamaalisuse ja oma riigi tunde kasvatamine.
- Kevadkontsert – laulud emale ja emast, väärtustame perekonda ja kodu.
- Külaliskontserdid – õpikeskkonna laiendamine, kontserdil muusika kuulamise oskuse arendamine, hiljem kontserdi analüüsimine.

Füüsiline õppekeskkond

Kool võimaldab järgmiste vahendite kasutamise:

- 1) Naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus HIFI, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI salvestusprogramm.
- 2) Kool korraldab õpet klassis, kus on võimalik kasutada rühmatööd ja liikumiseks vajalikke pindu.
- 3) Kool võimaldab instrumentariumi (Orffi instrumentariumi, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, akustilised kitarrid) õpilastele musitseerimiseks.
- 4) Kool võimaldab fonoteegi (CD-d, DVD-d, VHS-d) kasutamise.

I kooliastme õppetegevused

- 1) ühehäälnine laulmine ja osalemine koolikooris;
- 2) meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandel;
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeoleu väljendamine liikumise kaudu;
- 6) esinemisjulguse ja -oskuse arendamine;
- 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
- 8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Laudakse nii ühehäälselt a cappella kui ka saatega. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatraditsioonide säilitamisele ja edasikandmisele, mille üks väljund on kõigi õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus. Pillimängus omandatakse erinevate rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna. Olulisel kohal on muusikaline liikumine: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeoleu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste esinemisostkust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saavutada õpilaste mitmekülget kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

I klass

Õppesisu:

Muusika algab vaikusest; Milliseid hääli kuuled muusikamaal?; Sünnipäev; Mina ja liiklus; Olen koolilaps; Muusika „süda“; Sügise märgid; Sõbrad pillid
Tähtpäevad ja kalendripühad; Meie kool; Kadripäev ; Mina helimaailma osana;
Talve märgid, Päkapikkude aeg; Talverõõmud; Uni on magusam kui mesi; Tore on olla dirigent; Minu sõbrad, Vastlad; Eesti sünnipäev
Muinasjutud ja muud jutud; Tööd ja ametid; Kevade märgid, Kevadpühad; Mina ja aeg; Kallile emale; Metsamuusika; Suve ootel

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris; mõistab laulupeo tähendust;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 4) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeolelust;

- 5) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 6) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 7) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 8) väärtustab enese ja teiste loomingut.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ...), Koolilaul (V. Õunroos).

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- 2) väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- 3) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) on tutvunud eesti rahvalauluga;
- 4) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 5) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;

3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;

4) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars,

b) solist, rahvalaul (regilaul), rahvapill, rahvatants, helilooja, sõnade auto (luuletaja)r;

c) muusikapala, salm, refrään,

d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

I klassis piirdub õpilase infotehnoloogia kasutamine oskusega käsitseda muusikakeskust.

Lõbusad arvutimängud. Seotud muusikalise kirjaoskusega. Kinnistavad rütmivorme jms.

<p>II klass</p> <p>Õppesisu: Laulu mõju; Tarkus tuleb terakaupa; Sügis metsas; Igaühel oma pill; Kes meil metsas elavad; Kodus on olla hea; Mart on üle maa; Kooli sünnipäev, Kadri on üle karja , Rong see sõitis; Saja, saja lumekene; Päkapikk ei maga, Jõuab meile jõulukene, Pakane on valla, Aastaring; Tule tantsima!; Mina, meie, nemad – sõbrad; Üks väike maa; Vastlasõit-pastlasõit , Igal hädal oma arst, Räästaorel, Kes mida teeb?, Urvad sulle, munad mulle, Plaatpillid, Karjapoiss on kuningas, Kröll kotis, Kevadpidu; Sulle, emake; Läki laulupeole; Suveteed</p>
<p>Õpitulemused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises; 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris; mõistab laulupeo tähendust; 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule; 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust; 6) rakendab pillimängu kaasmängudes; 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes; 8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; 9) väärtustab enese ja teiste loomingut.
<p>1. Laulmine</p> <p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), “Koolilaul” (V. Õunroos); „Tiliseb, tiliseb aisakell” (L. Wirkhaus)
<p>2. Pillimäng</p> <p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades; 2) on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides; 3) väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
<p>3. Muusikaline liikumine</p> <p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;

2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- 3) loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- 4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;
- 4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 6) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- 7) seostab muusikapala selle autoritega.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte,
 - e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

II klassis piirdub õpilase infotehnoloogia kasutamine oskusega käsitseda muusikakeskust.

Lõbusad arvutimängud. Seotud muusikalise kirjaoskusega. Kinnistavad rütmivorme.

Smarttahvel. Kui koolis on olemas selline võimalus, siis on põnev mänguliselt omandada noodipikkusi, kirjutada noodijoonestikule JO-võti, lohistades sõrmega tahvlil või teha sama liigutust arvutihiirega, kui arvutisse on installeeritud vastav programm.

<p>III klass</p>
<p>Õppesisu: Teretamine!; Millest sünnib muusika?; Kunstnik sügis; Muusika sünnib laulust – regilaul; Rõõmsad rändurid – mars; Plaatpillid; Uued ajad – vanad kombed.; Mardipäev; Kooli sünnipäev; Uued ajad – vanad kombed. Kadripäev; Loomade pidu; Lumeveski; Käib ringi päkapikk; Jõulud jõudvad; Uuel aastal; Muusika sünnib tantsust – menuett, polka, valss; Mu sõbrake; Minu Eestimaa; Muusika sünnib pillimängust; Teatrilood – ooper ja ballet; Naljamaa; Linnud toovad ilmad Esimene õpetaja; Koolitöö lõpeb</p>
<p>Õpitulemused: 3. klassi lõpetaja: 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises; 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris; mõistab laulupeo tähendust; 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaul) ning peast oma kooliastme ühislaulu; 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust; 6) rakendab pillimängu kaasmängudes; 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes; 8) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; 9) väärtustab enese ja teiste loomingut.</p>
<p>1. Laulmine Õpitulemused Õpilane: 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 5) laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Koolilaul“ (V. Õunroos) „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadpidu“ (Elagu kõik).</p>
<p>2. Pillimäng Õpitulemused Õpilane: 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades; 2) on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides; 3) väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.</p>
<p>3. Muusikaline liikumine Õpitulemused</p>

Õpilane:

- 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- 3) loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- 4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;
- 4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 6) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- 7) seostab muusikapala selle autoritega.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;
 - e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

III klassis piirdub õpilase infotehnoloogia kasutamine oskusega käsitseda muusikakeskust.

Lõbusad arvutimängud. Seotud muusikalise kirjaoskusega. Kinnistavad rütmivorme.
<http://www.happynote.com/music-notes.html>

Smarttahvel. Kui koolis on olemas selline võimalus, siis on põnev mänguliselt omandada noodipikkusi, kirjutada noodijoonestikule JO-võti, lohistades sõrmega tahvlil või teha sama liigutust arvutihiirega, kui arvutisse on installeeritud vastav programm.

Hindamine

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. III klassis hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

Õppekäigud

- Koolikontserdid koostöös Eesti Kontserdiga
- Külatab kontserti, muusikateatrit

II kooliaste

Läbivad teemad

- **«Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»**
 - Keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele.
 - Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi.
 - Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.
 - Tutvutakse lähemalt helilooja ja erinevate instrumentalistide elukutsetega.
- **„Keskond ja jätkusuutlik areng“**
 - Keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele.
 - Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust.
 - Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.
 - Muusikalise sõnumiga edasi anda keskkonna probleeme – fosforiidi kaevandus, Tuhala nõiakaev jne.
- **«Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus»**
 - Toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks.
 - Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi.
 - Oluline on suunata õpilasi leidma jõu-kohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.
 - Koos musitseerimine tunnis kui ka tunniväliselt.
 - Erinevatel üritustel osalemine – nii koolisisesed kui ka paikkondlikud üritused.
- **«Kultuuriline identiteet»**
 - Kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist.
 - Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit.
 - Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.
 - Rahvaste muusika, mis tutvustab erinevate rahvaste muusikat ja kultuuri – Eesti, Soome, Läti, Leedu, Vene, Norra, Rootsi, Suurbritannia, Ungari, Poola, Saksa, Austria, Iiri.
 - **„Teabekeskond“** Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet. Muusikaliikide ja erinevate muusikakoosseisude analüüsimine, materjali otsimine meediast.

- **«Tehnoloogia ja innovatsioon»**
 - Põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses.
 - Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid. Erinevate rahvaste muusika kohta info otsimine ja referaatide, ettekannete koostamine.
- **„Tervis ja ohutus”**
 - Pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus).
 - Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid.
 - Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele meetodikal põhinevad tunnivälised projektid.
- **«Väärtused ja kõlblus»**
 - Teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu.
 - 5. klassis käsitletakse põhjalikumalt Eesti rahvamuusikat, rahvapille ja rahvatantsu, mis on suureks väärtuseks kultuurilise identiteedi saavutamiseks.
 - Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal.
 - Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus.
 - Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud.
 - Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Ainetevahelised seosed

- Eesti keel – tähestik, lauluteksti lugemine, sellest arusaamine, diktsioon, rahvalaul, regilaul, sõnade autor
- Matemaatika – numbrid, muusika teooria, taktimõõt, loogiline mõtlemine.
- Loodusained – aastaajad, kuud, ilmastiku nähtused – tuisk, torm, vihma sadu, lumesadu, lörtsisadu, geograafiline kaart, rahvaste muusika (riikide asukoht, kultuur, maastik)
- Võõrkeeled – Suurbritannia rahvamuusika, Vene rahvamuusika, laulud inglise ja vene keeles, rahvaste muusika kuulamine.
- Kunst – muusika järgi joonistamine, värvime muusika meeleolu, rütmi, mis värvi on valju muusika ja mis värvi on vaikne muusika, joonistame aasta aegu.
- Kehaline kasvatus – rütmiline liikumine muusikas, liikumismängud, kehapiir, kiire ja aeglane liikumine.
- Inimeseõpetus – rahvakalendri tähtpäevade laulud

- Ajalugu – rahvaste muusika, selle rahva ajalugu, kultuur.
- Arvutiõpetus – koostada erinevaid uurimusi elektrooniliselt (rahvapill, erinevad žanrid – valss, marss, polka)

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- 1.septembri aktus – tarkuse päeva tähistamine. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Perepäev – vanematega üheskoos laulumängude mängimine.
- Kooli aastapäev – koolilaulu õppimine, oma kooli tunde loomine.
- Kadrikarneval – kalendritähtpäevadega seotud laulude õppimine.
- Advendihommikud – jõululaulude õppimine, jõluooteaeg.
- Jõulupeod – oma klassi esindamine, esinemisoskuse arendamine.
- Jõulukontsert vallaelanikele – koostöö õpilaste vahel, teistega arvestamine, pidulik (must-valge) riietus. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Vabariigi aastapäev – Eesti hümni õppimine, isamaalisuse ja oma riigi tunde kasvatamine.
- Kevadkontsert – laulud emale ja emast, väärtustame perekonda ja kodu.
- Külaliskontserdid – õpikeskkonna laiendamine, kontserdil muusika kuulamise oskuse arendamine, hiljem kontserdi analüüsimine.

Füüsiline õppekeskkond

Kool võimaldab järgmiste vahendite kasutamise:

- 1) Naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus HIFI, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI salvestusprogramm.
- 2) Kool korraldab õpet klassis, kus on võimalik kasutada rühmatööd ja liikumiseks vajalikke pindu.
- 3) Kool võimaldab instrumentariumi (Orffi instrumentariumi, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, akustilised kitarrid) õpilastele musitseerimiseks.
- 4) Kool võimaldab fonoteegi (CD-d, DVD-d, VHS-d) kasutamise.

II kooliastme õppetegevused:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kahe- või kolmehäälsuse laulmine koolikooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine laulude õppimisel;
- 4) pillimänguoskuste arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes;
- 5) kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) eri rahvaste tantsude karakteri väljendamine liikumises;
- 7) muusika väljendusvahendite kasutamine erinevates muusikalistes tegevustes;
- 8) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;

9) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid jne).

II kooliastme õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust rakendatakse kõigis muusikalistes tegevustes. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised tegevused on selleski kooliastmes laulmine ja pillimäng. Klassitunnis lauldakse a cappella ja saatena ühe- ja kahehäälselt, koolikooris kahe- ja kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Liikumistegevuse põhirõhk on eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsidel ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitut teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste eneseväljendusoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

IV klass

Õppesisu:

Helikõrgused, astmenimed ja käemärgid. Noodipikkused, Taktimõõt – 2/4; ¾ ja 4/4
JO – astmerida ehk duur-helilaad. Duur-kolmkõla, Kaheksandik – paus 7.
Dünaamika. Rahvakalendri tähtpäevad. RA-astmerida ehk moll-helilaad. Moll-
kolmkõla. Uus rütm ti-tiri ja tiri-ti. Hääli ja hääleliigid. Jõulud. Muusikainstrumentid
Klahvpillid. Johann Sebastian Bach. Keelpillid. Puhkpillid. Puupuhkpillid.
Vaskpuhkpillid. Löökpillid. Uus rütm Ta-i-ti. Eesti rahvapillid. 2-osaline
muusikavorm. Veljo Tormis. 3-osaline muusikavorm. Ludwig van Beethoven.
Nootide tähtnimetused ehk muusikaline tähestik. Viilivõti. Emadepäeva
Suve ootus.

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 3) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 4) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Koolilaul” (V. Õunroos), „Püha öö” (F. Gruber).

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;

- 2) rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeoleolu väljendamiseks loovliikumist.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfoniaorkestrit;
- 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 5) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a,
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

IV klassi pädevuste hulka kuulub oskus kasutada arvutit suhtlusvahendina ning hankida selle abil vajalikku informatsiooni. Ka laulutekstid muutuvad keerulisemaks ja vajavad treeningut nii klassitunnis kui ka kodus.

Hot Potatoes (Version 6). Arvutipõhised enesekontrollitendid.

Muusikateoreetilisi küsimusi on võimalik kinnistada mänguliselt nt ristsõnade koostamisega Hot Potatoes programmis või ka

<http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/>

Klassitunnis on CD-plaadid, aga ka õppevideote või kontsertide lindistuste DVD-d.

Kuna tunni aeg on piiratud, siis on soovitatav enne esitlemist välja otsida sobivad lõigud, mis täidavad muusika kuulamise eesmärgi.

V klass

Õppesisu:

Muusikalised välendusvahendid. Rütm. Rütmi püramiid. Pausipüramiid
Taktimõõt: 2/4; 3/4 ja 4/4. Taktimõõt: 3/8. Pidekaar, sidekaar. Tempo. Dünaamika.
Meloodia. Kooli sünnipäev . Helistik . C-duur. a-moll. Jõulud. Kõrgendus- ja
madaldusmärk. Bekarr. G – duur. e-moll. F-duur. d-moll. Vabariigi aastapäev.
Harmoonia ja tämber. Koor. Orkester. Dirigent. Eesti rahvamuusika – regilaul.
Eesti uuem rahvalaul. Eesti rahvapillid. Eesti rahvatants. Muusikal “Pipi Pikksukk”;
“Detektiiv Lotte”

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Koolilaul” (V. Õunroos) „Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Sõmeralt sõrmikule (regilaul Haljalast); „Talveteedel” (Kustas Kikerpuu)

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning

iseseisvates palades;

- 2) rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

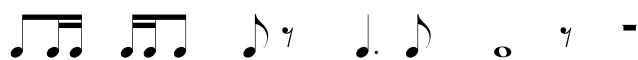
- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfoniaorkestrit;
- 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 5) on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 7) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid

absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

4) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides;

5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides;

6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleellhelistikud,

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon;

c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);

d) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo;

7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;

2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

V klassi pädevuste hulka kuulub oskus kasutada arvutit suhtlusvahendina ning hankida selle abil vajalikku informatsiooni. Ka laulutekstid muutuvad keerulisemaks ja vajavad treeningut nii klassitunnis kui ka kodus.

Hot Potatoes (Version 6). Arvutipõhised enesekontrollitendid.

Muusikateoreetilisi küsimusi on võimalik kinnistada mänguliselt nt ristsõnade koostamisega Hot Potatoes programmis või ka

<http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/>

Klassitunnis on CD-plaadid, aga ka õppevideote või kontsertide lindistuste DVD-d. Kuna tunni aeg on piiratud, siis on soovitatav enne esitlemist välja otsida sobivad lõigud, mis täidavad muusika kuulamise eesmärgi.

VI klass

Õppesisu:

Taktimõõt . Takt- ja taktijooned. Helistik. D-duur. h-moll. Kooli sünnipäev. Rahvuslik ärkamisaeg. Esimene üldlaulupidu. Esimesed Eesti heliloojad. Eesti muusikaelu areng. Eesti heliloojad tänapäeval. Jõulud. 20. sajandi Eesti levimusika loojad. Öölaulupeod. Eesti vabariigi aastapäev. Euroopa rahvaste muusika: Soome, Rootsi, Norra, Saamid, Läti, Leedu. Venemaa, Austri, Saksamaa, Ungari, Poola , Suurbritannia, Iirimaa

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), “Koolilaul” (V. Õunroos) “Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Kas tunned maad” (J. Berad), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Püha öö” (F. Gruber).

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;

- 2) rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- 3) loob tekste: regivärse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- 4) kasutab muusika karakteri ja meeolu väljendamiseks loovliikumist.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfoniaorkestrit;
- 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 5) on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- 7) teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G2 tähendust ning kasutab

neid musitseerides;
5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides;
6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleellhelistikud,
b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
d) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo;
7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

VI klassi pädevuste hulka kuulub oskus kasutada arvutit suhtlusvahendina ning hankida selle abil vajalikku informatsiooni. Ka laulutekstid muutuvad keerulisemaks ja vajavad treeningut nii klassitunnis kui ka kodus.

Hot Potatoes (Version 6). Arvutipõhised enesekontrollitendid.

Muusikateoreetilisi küsimusi on võimalik kinnistada mänguliselt nt ristsõnade koostamisega Hot Potatoes programmis või ka

<http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/>

Klassitunnis on CD-plaadid, aga ka õppevideote või kontsertide lindistuste DVD-d. Kuna tunni aeg on piiratud, siis on soovitatav enne esitlemist välja otsida sobivad lõigud, mis täidavad muusika kuulamise eesmärki.

Hindamine

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hinnatakse lisaks laulmisele, pillimängule ja loovtegevusele muusikalisi teadmisi ning oskust neid kasutada muusikalises tegevuses.

Õppekäigud

- Koolikontserdid koostöös Eesti Kontserdiga
- Külatab kontserti, muusikateatrit

III kooliaste

Läbivad teemad

- **«Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»**
 - Keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele.
 - Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia.
 - Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks.
 - Kästletakse erinevaid muusikaga seotud elukutseid ja edasiõppimisvõimalusi.
- **„Keskond ja jätkusuutlik areng“**
 - Keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele.
 - Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest.
 - Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud.
 - Läbi laulurepertuaari anda lastele edasi sõnum keskkonna hoiust, erinevate teoste kuulamine, mis on autorite poolt kirjutatud just sellel eesmärgil – kaitsta loodust ja keskkonda.
- **«Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus»**
 - Keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele.
 - Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel.
 - Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.
 - Kaasata õpilasi erinevatel üritustel esinema – MTÜ-de ühisüritused, vallaüritused, kooliüritused.
- **«Kultuuriline identiteet»**. Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises. 7. – 9. klassis läbitakse teema “Maailma rahvaste muusika”, kus tutvutakse erinevate maade kultuuri, ajaloo ja muusikaga.
- **„Teabekeskond“**

- Õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides).
- Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks.
- Õpilasel on võimalus teha muusikas uurimustöö, mis eeldab ka head meedia tundmist. Infot on võimalik leida erinevatest allikatest ja neis ka hästi orienteeruda.
- **«Tehnoloogia ja innovatsioon»**
 - Kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes.
 - Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid.
 - Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.
 - Õpilane valmistab muusikas erinevatel teemadel ettekandeid, mida esitleb kogu klassile Power Point`is.
- **„Tervis ja ohutus“**
 - Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele.
 - Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud.
- **«Väärtused ja kõlblus»**
 - Selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtmise.
 - Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist.
 - Maailma rahvaste muusikas käsitletakse erinevate rahvaste usundeid. Euroopa professionaalset muusikat on aastaid mõjutanud kristliku kiriku laulud.
 - Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.

Ainetevahelised seosed

- Eesti keel ja kirjandus – tähestik, lauluteksti lugemine, sellest arusaamine, diktsioon, rahvalaul, regilaul, sõnade autor, autorlusest aru saamine. Muusikateater – lisaks sõnalisele osale liitub ka muusika ja tants.

- Matemaatika – numbrid, muusika teooria, helivältsused, taktimõõt, rütm, loogiline mõtlemine, kompositsioon.
- Loodusained – geograafiline kaart, rahvaste muusika (riikide asukoht, kultuur, maastik), heliomadused – kõrva ehitus, häälemurre – hääleorganid.
- Füüsika – heli omadused – heli kõrgust mõõdetakse hertzides, heli tugevust mõõdetakse detsibellides. Helilained – kaja, akustika.
- Võõrkeeled – Rahvaste muusika, muusika erinevates keeltes.
- Kunst – muusika meeleolu kujutamine värvides, muusikateater – hõlmab teatrikunsti, kujutavat kunsti, tantsukunsti. Rahvaste kunst.
- Kehaline kasvatus – rütmiline liikumine muusikas, Ladina-Ameerika muusika, võistlustants. Muusikateater – ballett.
- Inimeseõpetus – rahvakalendri tähtpäevade laulud
- Ajalugu – rahvaste muusika, selle rahva ajalugu, kultuur.
- Arvutiõpetus – koostada erinevaid uurimusi elektrooniliselt (rahvaste muusika, erinevad instrumendid, Ladina-Ameerika tantsud)

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- 1.septembri aktus – tarkuse päeva tähistamine. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Perepäev – vanematega üheskoos laulumängude mängimine.
- Kooli aastapäev – koolilaulu õppimine, oma kooli tunde loomine.
- Kadrikarneval – kalendritähtpäevadega seotud laulude õppimine.
- Advendihommikud – jõululaulude õppimine, jõuluootaeg.
- Jõulupeod – oma klassi esindamine, esinemisoskuse arendamine.
- Jõulukontsert vallaelanikele – koostöö õpilaste vahel, teistega arvestamine, pidulik (must-valge) riietus. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.
- Vabariigi aastapäev – Eesti hümnid õppimine, isamaalisuse ja oma riigi tunde kasvatamine.
- Kevadkontsert – laulud emale ja emast, väärtustame perekonda ja kodu.
- Külaliskontserdid – õpikeskkonna laiendamine, kontserdil muusika kuulamise oskuse arendamine, hiljem kontserdi analüüsimine.

Füüsiline õppekeskkond

Kool võimaldab järgmiste vahendite kasutamise: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus HIFI, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI salvestusprogramm.

Kool korraldab õpet klassis, kus on võimalik kasutada rühmatööd ja liikumiseks vajalikke pindu.

Kool võimaldab instrumentaariumi (Orffi instrumentaariumi, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, akustilised kitarrid) õpilastele musitseerimiseks.

Kool võimaldab fonoteegi (CD-d, DVD-d, VHS-d) kasutamise.

III kooliastme õppetegevused:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kahe- või kolmehäälnelise laulmine koolikooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid;
- 4) pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides;
- 5) isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest;
- 7) loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- 8) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;
- 9) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid, muusikakõrgkoolid jne).

III kooliastmes on tähelepanu keskmis iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, koolikooris kahe- või kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtteid. Kuna selles vanuseastmes on suur huvi pop- ja rokkmuusika vastu, tuleks leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi. Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatöös. Muusikat kuulates tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse kujundamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitut teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) toetatakse õpilaste isikupärast esinemisoskust. Et omandada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

VII klass

Õppeisu:

Helide maailm. Helikõrgus . Helitugevus. Muusikainstrumendid. Keelpillid Poogenkeelpillid. Näppekeelpillid. Löökpillid. Puhkpillid. Puupuhkpillid . Vaskpuhkpillid. Rondovorm. Muusikateooria. Madaldus- ja kõrgendusmärgid. Diees . Bemoll. Bekarr. Helilaad ja helistik. Vabariigi aastapäev. Tempo ja dünaamika. Traditsioonid ja maailma rahvaste muusika: Araabia, Juudid, Austraalia, Hiina, Jaapan, India, Jaava ja Bali saarte muusika.

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogiat vahendeid muusikalistes tegevustes.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), “Koolilaul” (V. Õunroos) „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter)

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

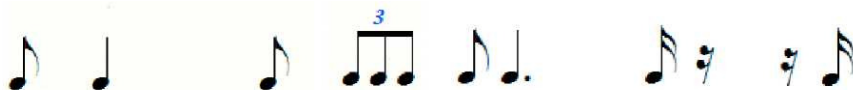
- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 3) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 4) on tutvunud Eesti ning Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik

taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
4) mõistab helistike C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
a) sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
b) muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert,
c) rondo, variatsioon,
6) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

Lisaks eespool mainitud IKT vahenditele omandavad õpilased selles astmes õpetaja juhendamisel PowerPoint'i koostamise oskused. Õpetaja sõnastab projektülesande võimalikult täpselt ja planeerib ajaliselt nii, et lisaks koostamisele jätkuks aega seda ka klassikaaslastele esitleda.

Klassitunnis saab info vahetamiseks ja kogumiseks kasutada ka Skype'i abi, rakendades seda nii individuaalses kui ka rühmatöös. Elektroonilise ajajoone võlu on selles, et lehekülje kasutamisel puuduvad piirangud. Sobib hästi ka koduseks iseseisvaks tööks juhul, kui õpilasel on võimalus kasutada internetti.

DVD-lt kontserdi lindistuse vaatamist/kuulamist saab kasutada kontserdikülastuse asendusena, et siis selle põhjal harjutada retsensiooni kirjutamist.

Huvitavat materjali võib leida ka www.youtube.com,

VIII klass

Õppesisu:

Mis on muusika? Klahvpillid. Elektrofonid. Arvutimuusika. Rahvaste muusika: Hispaania, Ladina –Ameerika, Brasiilia, Argentiina, Kuuba, Jamaica, Mehhiko, Põhja – Ameerika, Indiaanlased, Eskimod, Euroameerika muusika, Afroameerika muusika, Rock- ja popmuusika, Muusikatööstus ja äri, Tööstusliku popmuusika algus, Rockmuusika, Kantri, Rock`n`roll, Briti 1960. aastate pop- ja rockmuusika Folk rock, Soul ja funk, Heavy – rock, Progressiivne rock, jazz rock ja fusion Disko, Punk rock ja grunge, Hiphop, Elektrooniline popmuusika. Superstaarid

Õpitulemused:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaulu;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn” (F. Pacius), “Koolilaul” (V. Õunroos); „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

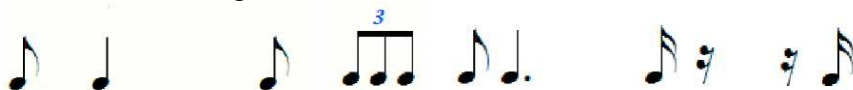
- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop-, rokkmuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 5) on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 6) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 7) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
 - b) muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
 - c) rondo, variatsioon,
 - d) pop- ja rokkmuusika, süvamuusika;
- 7) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

Lisaks eespool mainitud IKT vahenditele omandavad õpilased selles astmes õpetaja juhendamisel PowerPoint'i koostamise oskused. Õpetaja sõnastab projektülesande võimalikult täpselt ja planeerib ajaliselt nii, et lisaks koostamisele jätkuks aega seda ka klassikaaslastele esitleda.

Klassitunnis saab info vahetamiseks ja kogumiseks kasutada ka Skype'i abi, rakendades seda nii individuaalses kui ka rühmatöös. Elektroonilise ajajoone võlu on selles, et lehekülje kasutamisel puuduvad piirangud. Sobib hästi ka koduseks iseseisvaks tööks juhul, kui õpilasel on võimalus kasutada internetti.

DVD-lt kontserdi lindistuse vaatamist/kuulamist saab kasutada kontserdikülastuse asendusena, et siis selle põhjal harjutada retsensiooni kirjutamist.

Huvitavat materjali võib leida ka www.youtube.com,

IX klass

Õppesisu:

Muusikalised kollektiivid. Ansambel. Orkester . Sümfooniaorkester.Kammerorkester Puhkpilliorkester. Rahvapilliorkester. Jazzorkester. Hääl ja hääleliigid. Itaalia – ooperi sünnimaa. Muusikateater. Ooper. Operett. Muusikal . Prantsusmaa – balleti sünnimaa. Ballett. Aafrika muusika. Jazzmuusika põhijooned. Jazzi eelkäijad. Traditsiooniline jazz. New Orleansi jazz. Dixiland . Chicago jazz. Swing. Kaasaegne jazz. Bebop . Cool jazz. Free jazz. Jazzmuusika Eestis. Eesti popmuusika. Filmimuusika

Õpitulemused:

Põhikooli lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

1. Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides;
- 3) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislauke: „Eesti hümn” (F. Pacius), “Koolilaul” (V. Õunroos); „Saaremaa valss” (R. Valgre)

2. Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

4. Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

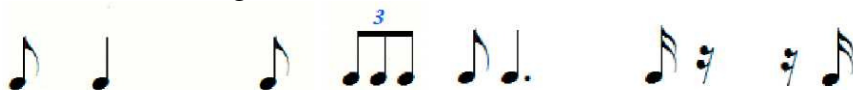
- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop-, rokkmuusikat; -, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 5) on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 6) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 7) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

6. Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
 - b) muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
 - c) rondo, variatsioon,
 - d) pop- ja rokkmuusika, süvamuusika;
- 7) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

7. Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

8. IKT võimaluste kasutamine

Lisaks eespool mainitud IKT vahenditele omandavad õpilased selles astmes õpetaja juhendamisel PowerPoint'i koostamise oskused. Õpetaja sõnastab projektülesande võimalikult täpselt ja planeerib ajaliselt nii, et lisaks koostamisele jätkuks aega seda ka klassikaaslastele esitleda.

Klassitunnis saab info vahetamiseks ja kogumiseks kasutada ka Skype'i abi, rakendades seda nii individuaalses kui ka rühmatöös. Elektroonilise ajajoone võlu on selles, et lehekülje kasutamisel puuduvad piirangud. Sobib hästi ka koduseks iseseisvaks tööks juhul, kui õpilasel on võimalus kasutada internetti.

DVD-lt kontserdi lindistuse vaatamist/kuulamist saab kasutada kontserdikülastuse asendusena, et siis selle põhjal harjutada retsensiooni kirjutamist.

Huvitavat materjali võib leida ka www.youtube.com,

Hindamine

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

VIII klassis hinnatakse lisaks laulmisele, pillimängule ja loovtegevusele muusikalisi teadmisi ning oskust neid kasutada muusikalises tegevuses.

Õppekäigud

- Koolikontserdid koostöös Eesti Kontserdiga
- Külatab kontserti, muusikateatrit

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle; oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb muusikalistes individuaal- ja koostööprojektides ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib kultuurinähtusi ning oskab kriitilis-loominguliselt hinnata massi- ja süvakultuuri;
- 5) väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust, otsib kultuurinähtuste seoseid teaduse, tehnoloogia ja majandusega nii minevikus kui ka tänapäeval.

Kunsti ainekava

1. Kunstipädevus

Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

2. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonnas

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

Väärtuspädevus. Kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne pädevus. Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumitsemine ja ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Kunstiained teadvustavad inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus.

Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust

kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagaside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstides referatiivsete ja uurimistöde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (teksti, joonist, skeemi, tabelit, graafikut). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatikapädevuse arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategoriasid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstides individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunnetab ja arendab oma loominguulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- 2) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 3) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- 4) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

4. Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osad on:

- 1) uurimine ja oma ideede arendamine;
- 2) väljendusvahendite loov rakendamine;
- 3) mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud - õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

I kooliaste

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

I kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 2) tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
- 3) leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
- 4) kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid;
- 5) seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid;
- 6) kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Läbivad teemad

- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
 - Kunstides oma võimete ja huvid teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiate
 - Õpioskuste omandamine erinevates kunstiliikides
 - Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus
 - Kunstidega seotud elukutsetega.
- Keskkond ja jätkusuutlik areng
 - Tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis
 - Erinevad keskkonnad ja nende teadlikule kasutamisele.
 - informatsiooni leidmine kunsti kohta
- Kultuuriline identiteet
 - Kohalik kultuuripärand igapäevaelus
 - Kultuuritraditsioonid
 - Uute ideede väljendamine loomingus
 - Osalemine kunstisündmustel: näitus, muuseum, teater, kontsert
 - Erinevate maade kultuurid
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

- Uute ideede ja võtete katsetamine
- Tehnoloogia ja innovatsioon
 - Erinevad loovtegevused
 - Praktiliste oskuste kasutamine
- Teabekeskond
 - Informatsiooni leidmine kunsti kohta
 - Interneti kasutamine
- Tervis ja ohutus
 - Erinevad töökeskkonnad ja tööohutus
 - Erinevate materjalide ja töövahendite kasutamine
- Väärtused ja kõlblus
 - Esinemine erinevatel üritustel
 - Osavõtt näitustest
 - Osalemine kultuurisündmustel: muuseum,näitus,teater,konsert

Ainetevahelised seosed

- matemaatika – geomeetrilised kujundid, sirkli ja joonlaua kasutamine mustrite valmistamisel, plaani joonistamine, mõõtmine, sirgjoon, geomeetrilised kujundid
- eesti keel – teksti kaunistamine, ilukirja tegemine
- loodusõpetus – piltide (taimed, loomad) joonistamine, looduslikud materjalid, fotod
- inimeseõpetus-teemakohane joonistamine

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- näitused, joonistamisvõistlused, meisterdamisvõistlused

Füüsiline õppekeskkond

1. Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on 500 lux päeva valgusspektriga valgustus tööpinnal, vesi/kanalisatsioon, reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistusalaustega, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika.
2. Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

I –III klass

1. klass	2. klass	3. klass
Uurimine, avastamine: Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine. Töötamine iseseisvalt ja grupis. Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.		
Mänguasjade ja omameisterdatud mudelitega lavastuslikud mängud.	Piltjutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.	Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus.
Pildiline ja ruumiline väljendus: <ul style="list-style-type: none">Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine.Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil.		

ÜMBRUS

1. klass	2. klass	3. klass
Vabanemine stampkujunditest (päikese-neljandik, aknarist jm).	Puude, mägede, pilvede jne kujutamine mitmel erineval moel.	Maastik kevadel, suvel, sügisel, talvel.
Tuttavate asjade kujutamine - lilled, mänguasjad	Eseme tähtsamad tunnused.	Esimesed katsetused kujutamisel loodusest.

INIMENE

1. klass	2. klass	3. klass
Inimese vanus, amet jne, joonistamine mälu järgi.	Algsed proportsioonireeglid.	Dünaamiline kriipsujuku liikumise kavandamine.

GEOMEETRIA

1. klass	2. klass	3. klass
Mõisted kolmnurk, ruut, ring jne.	Geomeetristest kujunditest pilt.	Plasttaarast, karpidest loomade vm meisterdamine.
Disain ja keskkond <ul style="list-style-type: none">Situatsiooni kirjeldav lähteülesanne.Ideede selgitamine, vormistamine jooniste ja makettidena.Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne.Vormi ja funktsiooni seos.		

MÄRK

1. klass	2. klass	3. klass
Geomeetriliste kujundite erinevad tähendused.	Liiklusmärkide keel	Stilisatsioon.
KIRI <ul style="list-style-type: none">Kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades.		
Oma nime kujundus portfooliol vms.	Dekoratiivkiri kingipakil vms.	Šrifti valik vastavalt ülesandele.
Meedia ja kommunikatsioon: <ul style="list-style-type: none">Meediad kodus ja koolis.Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustatsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).		
Asjade tähendus pildil (nt loodus-materjalidest installatsiooni jäädvustamine fotona).	Piltjutustuste kujundamine (nt foto sidumine joonistuste ja tekstiga). e-kaart.	Uue tähenduse andmine asjadele või kujutatavale konteksti muutmisega (nt juurviljadest tegelased tervisliku toitumise-videos).
Kunstikultuur: <ul style="list-style-type: none">Vana ja uue võrdlemine.Eesti kultuuripärandi tähtteosed.Muuseumide ja näituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.		

EESTI JA MAAILM

1. klass	2. klass	3. klass
Keskaegsed hooned.	Lossid, kindlused ja mõisahooned.	Lähikonna kunstigalerii, muuseumi asukoht ja funktsioon.

RAHVAKUNST

1. klass	2. klass	3. klass
Laulupidu ja rahvariided.	Talu ja taluriistad.	Kindamustrid, sokisääred vms.
Materjalid, tehnikad: <ul style="list-style-type: none">Kunstitehnikate ja töövõtete loominguiline rakendamine.Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.		

MAAL

1. klass	2. klass	3. klass
Näpuvärvid, guašš	Näpuvärvid, guašš, tempera	Guašš, akvarell, pastell jne.

SKULPTUUR

1. klass	2. klass	3. klass
Plastiliin, savi jt pehmed voolimismaterjalid.	Seisvad figuurid materjali lisamisega.	Voolimine ühest tükist, ilma juurde lisamiseta.

GRAAFIKA

1. klass	2. klass	3. klass
Riipimine vms.	Monotüüpia jt erinevad tõmmised.	Papitrükk vms.

Õpitulemused:

Õpilane

- Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.
- On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.
- Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid.
- Tunneb kodukoha kultuuriobjekte.
- Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.
- Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Hindamine

Õpitulemuste omandamise hindamisel on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, hinne kui ka õpilase enda hinnang oma tööle. Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- 1) töö kavandamist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- 2) valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste rakendamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- 3) töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- 4) õpilase arengut, püüdlikkust ning kodukorra täitmist.

II kooliaste

Õppe- ja kasvatuseesmärgid:

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Läbivad teemad

- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
 - o kunsti seotus elukutsetega;
 - o võimete ja huvide teadvustamine läbi kunstu;
 - o huvide ja võimete teadlik kasutamine kunstiliste eesmärkide saavutamisel;
- Keskkond ja jätkusuutlik areng
 - o informatsiooni leidmine kunsti kohta;
 - o ümbritseva maailma esemete ja nähtuste tajumine, võrdlemine;
- Kultuuriline identiteet
 - o tutvutakse kohaliku kultuuripärandiga;
 - o teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus;
 - o kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kultuurinähtustesse;
 - o väärtustatakse uute ideede ja isiklike kogemuste ja emotsioonide väljendamist;
 - o õpilaste osalemine kunstisündmustel(näitused, muuseumid);
 - o õpilaste osalemine õpilastööde näitustel;

- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
 - kunsti ja teisi õppeaineid lõimivad ühistegevused (uurimistööd, rühmatööd, projektid), millega arendatakse õpilastes koostöövalmidust ning sallivust teiste isikute tegevusviiside ja arvamuste suhtes;
 - julgus kujundada ja väljendada oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta
 - katsetada oma ideede arendamist ja elluviimist;
- Teabekeskond
 - informatsiooni leidmine kunsti kaudu;
 - ümbritseva maailma esemete ja nähtuste tajumine, võrdlemine;
 - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine eluliste probleemide lahendamisel ning oma õppimise ja töö tõhustamisel;
- Tehnoloogia ja innovatsioon
 - praktilised loovtegevused, kus kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid;
 - praktilised loovtegevused, kus leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades muutuvat tehnoloogilises töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist;
- Tervis ja ohutus
 - kunstitegevuse emotsionaalselt tasakaalustav mõju ja selle seos elu jooksul püsiva harrastuse tekkele;
 - kunstis kasutatavate materjalide, töövahendite ja instrumentide ohutu ja otstarbekas kasutamine;
- Väärtused ja kõlblus
 - korralikkuse, hoolsuse, süstemaatilisuse, järjekindluse, püsivuse ja aususe kasvatamine;
 - tutvutakse kohaliku kultuuripärandiga;
 - teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus;
 - kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kultuurinähtustesse;
 - väärtustatakse uute ideede ja isiklike kogemuste ja emotsioonide väljendamist;
 - õpilaste osalemine kunstisündmustel(näitused, muuseumid);
 - õpilaste osalemine õpilastööde näitustel;

Ainetevahelised seosed

- matemaatika – geomeetrilised kujundid, sirkli ja joonlaua kasutamine mustrite valmistamisel, plaani joonistamine; loogilise mõtlemine arendamine;
- käsitöö- käelise tegevuse arendamine, loova mõtlemise arendamine (tehnoloogiad ja tehnikad);
- loodusõpetus, inimeseõpetus – inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilise eripära teadvustamine; looduskeskkonna ja selle eluvormide mitmekesisuse tundmine ning helide, valguse ja värvide teadvustamine;
- eesti keel – verbaalse eneseväljendusoskuse ja diktsiooni arendamine,

funktsionaalse lugemisoskuse ja infokanalite kasutamise oskus, eri ajastute ja kultuuride lood kunstis;

- kehaline kasvatus – kehatunnetuse, tähelepanu, motoorika, reageerimiskiiruse ja koordineerimise arendamine;
- muusika – maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine;
- ajalugu- inimese suhted teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
- inglise keel – verbaalse eneseväljendusoskuse ja diktsiooni arendamine, funktsionaalse lugemisoskuse ja infokanalite kasutamise oskus.
- ühiskonnaõpetus - inimese suhted teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- teatrikülastused – lava dekoratsioonid, näitlejate kostüümid, kavalehtede kujundus;
- jõululaat – laadal müüdavate esemete kunstipärane väljanägemine, ostulaua otstarbekas ja kunstipärane kasutamine;
- muuseumikülastused- kunstilise ilumeele arendamine;
- heakorratööd pargis – maastiku mitmekesisuse väärtustamine;
- projekt “Unustatud mõisad” - iluhinnangute muutumine ajas; esteetiline areng ja eneseteostus, rahvakultuur ning loominguline eneseväljendusoskus.

Füüsiline õppekeskkond

- Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal, vesi/kanalisatsioon, reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistusalaustega, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika.
- Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

V klass

Õpitulemused

5. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika jne);
- 4) märkab nüüdiskunstmis erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest;
- 8) märkab sõnumeid. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

Õppesisu

- Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
- Pildiruum. Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine.
- Maali, joonistuse, kollaaži, skulptuuri, tehnikad ning töövõtted.
- Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.
- Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
- Erinevad mineviku teosed Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
- Kunstiteose analüüs. Kunstiterminid.
- Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
- Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti kaudu.

- Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Õppetegevus

1. Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö.
2. Visandamine ja kavandamine. Kujutamine ja kujundamine. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine.
3. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.
4. Kunstitehnikate loov kasutamine.
5. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.
6. Filmide, arvutimängude, koomiksita ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.
7. Muuseumide, kunstiuurituduste, nüüdiskunsti näituste külastamine.

VI klass

Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

Õppesisu

- Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.
- Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit.
- Liikumise kujutamine.
- Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.
- Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.
- Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
- Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul. Kunstiteose analüüs. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
- Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
- Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
- Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Õppetegevus

1. Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö.
2. Visandamine ja kavandamine. Kujutamine ja kujundamine. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine.
3. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.
4. Kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja katsetamine.
5. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.
6. Filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.
7. Muuseumide, kunstiürituste, nüüdiskunsti näituste külastamine.

Hindamine

Õpitulemuse hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest.

Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

III kooliaste

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunstinäiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuri ajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

Läbivad teemad

- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine
 - o kunsti seotus elukutsetega;
 - o võimete ja huvide teadvustamine läbi kunstu;
 - o huvide ja võimete teadlik kasutamine kunstiliste eesmärkide saavutamisel;
- Keskkond ja jätkusuutlik areng
 - o informatsiooni leidmine kunsti kohta;
 - o ümbritseva maailma esemete ja nähtuste tajumine, võrdlemine;
- Kultuuriline identiteet
 - o tutvutakse kohaliku kultuuripärandiga;
 - o teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus;
 - o kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kultuurinähtustesse;
 - o väärtustatakse uute ideede ja isiklike kogemuste ja emotsioonide väljendamist;
 - o õpilaste osalemine kunstisündmustel (näitused, muuseumid);
 - o õpilaste osalemine õpilastööde näitustel;
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

- o kunsti ja teisi õppeaineid lõimivad ühistegevused (uurimistööd, rühmatööd, projektid), millega arendatakse õpilastes koostöövalmidust ning sallivust teiste isikute tegevusviiside ja arvamuste suhtes;
- o julgus kujundada ja väljendada oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta
- o katsetada oma ideede arendamist ja elluviimist;

- Teabekeskond
 - o informatsiooni leidmine kunsti kaudu;
 - o ümbritseva maailma esemete ja nähtuste tajumine, võrdlemine;
 - o info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine eluliste probleemide lahendamisel ning oma õppimise ja töö tõhustamisel;

- Tehnoloogia ja innovatsioon
 - o praktilised loovtegevused, kus kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid;
 - o praktilised loovtegevused, kus leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades muutuvat tehnoloogilises töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist;

- Tervis ja ohutus
 - o kunstitegevuse emotsionaalselt tasakaalustav mõju ja selle seos elu jooksul püsiva harrastuse tekkele;
 - o kunstis kasutatavate materjalide, töövahendite ja instrumentide ohutu ja otstarbekas kasutamine;

- Väärtused ja kõlblus
 - o korralikkuse, hoolsuse, süstemaatilisuse, järjekindluse, püsivuse ja aususe kasvatamine;
 - o tutvutakse kohaliku kultuuripärandiga;
 - o teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus;
 - o kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kultuurinähtustesse;
 - o väärtustatakse uute ideede ja isiklike kogemuste ja emotsioonide väljendamist;
 - o õpilaste osalemine kunstisündmustel(näitused, muuseumid);
 - o õpilaste osalemine õpilastööde näitustel;

Ainetevahelised seosed

- matemaatika – geomeetrilised kujundid, sirkli ja joonlaua kasutamine mustrite valmistamisel, plaani joonistamine; loogilise mõtlemine arendamine;
- käsitöö- käelise tegevuse arendamine, loova mõtlemise arendamine (tehnoloogia ja tehnikad);
- loodusõpetus, inimeseõpetus – inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilise eripära teadvustamine; looduskeskkonna ja selle eluvormide mitmekesisuse tundmine ning helide, valguse ja värvide teadvustamine;
- eesti keel – verbaalse eneseväljendusoskuse ja diktsiooni arendamine, funktsionaalse lugemisoskuse ja infokanalite kasutamise oskus, eri ajastute ja kultuuride lood kunstis;

- kehaline kasvatus – kehatunnetuse, tähelepanu, motoorika, reageerimiskiiruse ja koordineerimise arendamine;
- muusika – maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine;
- ajalugu- inimese suhted teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
- inglise keel – verbaalse eneseväljendusoskuse ja diktsiooni arendamine, funktsionaalse lugemisoskuse ja infokanalite kasutamise oskus.
- ühiskonnaõpetus - inimese suhted teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

Ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid

- teatrikülastused – lava dekoratsioonid, näitlejate kostüümid, kavalehtede kujundus;
- jõululaat – laadal müüdavate esemete kunstipärane väljanägemine, ostulaua otstarbekas ja kunstipärane kasutamine;
- muuseumikülastused- kunstilise ilumeele arendamine;
- heakorratööd pargis – maastiku mitmekesisuse väärtustamine;
- projekt “Unustatud mõisad” - iluhinnangute muutumine ajas; esteetiline areng ja eneseteostus, rahvakultuur ning loominguline eneseväljendusoskus.

Füüsiline õppekeskkond

- Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal, vesi/kanalisatsioon, reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistusosalustega, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika.
- Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

VII klass

Õpitulemused

7. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunstinäiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

Õppesisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
- Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahenditevastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.
- Mitmesugused kunstmaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, animatsioon, digitaalgraafika).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisuus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused.
- Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.
- Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
- Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.
- Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õppetegevus

1. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
2. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine.
3. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
4. Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.
5. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
6. Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.

VIII klass

Õpitulemused

8. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

Õppesisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
- Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.
- Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused.
- Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.
- Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
- Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.
- Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õppetegevus

1. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
2. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine.
3. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
4. Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.
5. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
6. Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.

IX klass

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

Õppesisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
- Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraheerimine, deformeerimine jne.
- Mitmesugused kunstmaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
- Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetiliseus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused.
- Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.
- Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
- Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.
- Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õppetegevus

1. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
2. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine.
3. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
4. Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.
5. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
6. Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlesest.

Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.